

2e berap 2018

Gemeente Oude IJsselstreek
2 oktober 2018
18int00493

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Inleiding.....	4
Programma 1: De gemeente waar het goed wonen is.....	5
1: Prettig wonen, leven en werken.....	5
2: Passend aanbod van accommodaties.....	6
3: Openbare ruimte, buitengebied en infrastructuur	7
Programma 2: Een leefbare gemeente.....	9
1: Opvoeden, leren en ontwikkelen.....	10
2: Werken, verdienen en uitgeven	10
3: Samenleven en meedoen.....	11
4: Gezond leven, bewegen en ontspannen	12
5: Verzorgen, verplegen, verhelpen.....	13
6: Algemeen en uitvoering	14
Programma 3: De werkende gemeente	15
1: Economie, duurzaamheid en samenwerking.....	16
2: Onderwijs.....	19
Programma 4: De dienstverlenende gemeente	20
1: Dienstverlening	20
2: Schoon en veilig	21
Programma 5: Bedrijfsvoering/ overhead	22
1: Personeel en Organisatie	22
2: Communicatie	23
3: Informatievoorziening	23
4: Financiën, juridische zaken en contractmanagement.....	23
Onvoorzien.....	25
Financiële positie	26
Afwijkingen.....	26
Leningenportefeuille	28
Risico's en verwachtingen	31

Inleiding

Hierbij bieden wij u de 2e bestuursrapportage over het jaar 2018 aan. De 2e berap geeft de stand van zaken van de doelen op dit moment weer. Daarnaast zijn de financiële ontwikkelingen (afwijkingen) inzichtelijk gemaakt. Deze ontwikkelingen worden in deze 2e berap als begrotingswijziging voorgesteld aan de raad. De ontwikkelingen die meerjarig van invloed zijn, worden tevens meegenomen in de programmabegroting 2019-2022.

Eén van de belangrijkste ontwikkelingen op dit moment is het oplopende tekort op het Sociaal Domein. In verschillende P&C documenten (begroting, bestuursrapportages en jaarstukken), hebben we aangegeven dat de risico's op het Sociaal Domein onverminderd hoog blijven. Met de 1e bestuursrapportage 2018 hebben we kenbaar gemaakt dat het tekort (van circa € 1 mln uit 2017) minimaal ook in 2018 te verwachten is. De afgelopen maanden zijn de kosten echter exponentieel gestegen, waardoor het verwachte tekort nu op circa € 2,8 mln uitkomt. Deze (exponentiële) stijging vindt bij veel gemeenten plaats, daar is eenzelfde problematiek gaande. De kostenstijging vindt plaats op meerdere gebieden van het sociaal domein; vooral op jeugdzorg, maar ook op de andere terreinen als WMO en huishoudelijke hulp. Ook regionaal zijn er gemeenten die dit beeld bevestigen en vooral de laatste maanden een piek kennen. We kunnen daarmee spreken van een landelijke trend. De reparatieactie van het Rijk is tot nu toe beperkt gebleven tot een eenmalige 'stroppenpot' voor de gemeenten met de grootste tekorten. Wij voldoen niet aan de voorwaarden om hiervoor in aanmerking te komen. Pas wanneer een dergelijke reparatieactie over 2017/2018 komt, zou het kunnen dat we wel aanspraak kunnen maken. Echter, ook dan gaan de gemeenten met het hoogste percentage overschrijding voor.

Het tekort kan over 2018 nog volledig worden gedekt uit de reserve Sociaal Domein. Voor de komende jaren is er echter een stevige opgave. Dit is in de programmabegroting 2019-2022 meegenomen.

Tot slot zijn er nog een aantal risico's en verwachtingen benoemd, die mogelijk nog effect hebben op het resultaat. Ook kunnen er nog nieuwe ontwikkelingen zijn, die tot afwijkingen leiden. De definitieve effecten worden in de jaarstukken 2018 verwerkt.

De prognose van het begrotingsresultaat voor 2018 ziet er als volgt uit:

Ontwikkelingen ten opzichte van de begroting 2018-2021	1-9-2018
Resultaat begrotingsboekwerk	2
Afwijkingen incidenteel	-171
Afwijkingen structureel	402
Actuele stand begroting 2017-2020 (zonder toevoeging reserve)	233
Inclusief toevoeging reserve	633
Afwijkingen per programma	1-9-2018
Programma 1: De gemeente waar het goed wonen is	-248
Programma 2: Een leefbare gemeente	-25
Programma 3: De werkende gemeente	-138
Programma 4: De dienstverlenende gemeente	-275
Bedrijfsvoering	917
Totaal afwijkingen	231

Wij stellen u voor:

- De 2e berap vast te stellen, inclusief begrotingswijziging.

Programma 1: De gemeente waar het goed wonen is

Wat willen we bereiken?

Algemeen

Dit programma omvat alle activiteiten gericht op de kwaliteit van de kernen, op een aanbod van voldoende en kwalitatief goede woningen, op een behoorlijke infrastructuur en openbare ruimte, op voldoende accommodaties en op een optimale kwaliteit van het buitengebied. Ook de fysieke bedrijfsinfrastructuur (bedrijventerreinen) valt nu binnen dit programma. Daarnaast zijn de ruimtelijke ordening en rechtszekerheid van belang.

In 2017 is de Visie DRU Industriepark aangeboden aan de raad. De uitvoering en doorwerking daarvan vindt grotendeels in 2018 plaats. Het DRU Industriepark is de opbouwfase voorbij. Nu gaat het om bestending en borging. De realisatie van een goede parkeervoorziening in het DRU Park zal een positief effect hebben op festivals, beurzen en evenementen en overlast in de omringende buurten tegengaan. Bovendien is het een permanente invulling van de verplichting ('voldoende parkeerplaatsen') die voortvloeit uit het bestemmingsplan, die momenteel tijdelijk is ingevuld. Het Bestemmingsplan Buitengebied wordt - na een langdurige totstandkoming - dit jaar aangeboden aan de raad. Het is waarschijnlijk dat er - bij een bestemmingsplan van een dergelijke omvang - een procedure bij de Raad van State zal volgen. In 2018 zal dit zijn beloop hebben.

In 2018 ligt de focus verder op de implementatie van de Omgevingswet, die wetten en regels bundelt op het gebied van ruimte, milieu, water, monumenten etc. Daarbij hoort de verplichting om een Omgevingsvisie op te stellen, die ook de verouderde ruimtelijke visie vervangt. Dit is een kans om voor onze gemeente tot een gezamenlijk toekomstbeeld te komen, met aandacht voor de raakvlakken tussen het fysieke domein, het sociale domein en het economisch domein. Met de raad wordt gesproken over haar rol in dit proces. Ook op regionaal niveau bestaat de ambitie om tot een gedeelde omgevingsvisie te komen, die waarschijnlijk een aantal thema's omvat die voor de gehele Achterhoek van belang zijn. Een dergelijke ontwikkeling ontslaat de verschillende gemeenten niet om zelf een omgevingsvisie op te stellen, met mogelijk dus een gemeenschappelijk deel ingebouwd. De komende jaren staan verder in het teken van het afronden van lopende plannen en het overschakelen naar een meer op beheer en onderhoud gerichte gemeente.

Wat gaan we ervoor doen?

Ontwikkelingen

- Visie op DRU Industriepark (najaar van 2017 aangeboden aan de raad, doorwerking in 2018)
- Omgevingswet
- Investerings openbare ruimte, wegen en verkeersveiligheid

1: Prettig wonen, leven en werken

1.1: Borgen van de kwaliteit van wonen, leven en werken

Stand van zaken

In juni is het bestemmingsplan Buitengebied door de gemeenteraad vastgesteld.

1.2: Invoering van de Omgevingswet

Stand van zaken

De Omgevingswet treedt in 2021 in werking. De Omgevingswet kent verschillende elementen, waaronder de Omgevingsvisie ('Toekomstvisie'), het wettelijk kader, veel aandacht voor participatie en een veelomvattende digitale omgeving die dit alles moet faciliteren. Dit geheel stelt eisen aan ons dienstverleningsconcept en de bedrijfscultuur van onze gemeente. Een goede ICT omgeving is onontbeerlijk. Onze inspanningen zijn momenteel met name gericht op het goed betrekken van de gemeenteraad bij dit proces, het samen oefenen hoe we omgaan met nieuwe initiatieven (houding en gedrag), een ICT-nul-meting en het opstellen van een lokale en regionale omgevingsvisie/ toekomstvisie.

1.3: Uitgifte bedrijventerreinen

Stand van zaken

De uitgifte van bedrijventerreinen verloopt voorspoedig. Mede door het aantrekken van de economie als ook de door de gemeente gefaciliteerde en voor bedrijven beschikbare uitbreidings- of nieuwvestigingsmogelijkheden. Door uitvoering te geven aan de Economische Beleidsagenda Oude IJsselstreek, het Accountplan Ondernemers en de 'Rode loper-aanpak' kon er in 2017 bijna 3 ha. bedrijventerrein op Hofskamp-Oost II in Varsseveld worden uitgegeven. Naar verwachting zet zich deze trend door in 2018 waarbij een uitgifte van ruim 4 ha. wordt verwacht. De verkoop op het bedrijventerrein de Rieze in Ulft bleef echter achter in de uitgifte, maar voor 2018 is er weer optimisme.

Met toepassing van de Wet voorkeursrecht gemeenten zijn voorbereidingen getroffen om, als vervolg op de 2e fase Hofskamp-Oost, ook in een 3e fase in bedrijventerreinen voor Varsseveld te voorzien. Dit recht is gevestigd voor de duur van 3 jaren, bedoeld voor de voorbereiding en vaststelling van een bestemmingsplan voor een eerste fase van deze uitbreiding.

We participeren in regionaal bedrijventerrein A18 en DocksNLD. Voor de bedrijventerreinen A18 blijven de geprognosticeerde verkopen achter. Door de gemeente Doetinchem is aangegeven dat een afwaardering van het noordelijk deel (2de fase) in de lijn ligt met het standpunt van de Doetinchemse accountant. Voor Oude IJsselstreek betekent dit dat Doetinchem een vordering op Oude IJsselstreek in haar boeken opneemt van € 2.3 miljoen. Onduidelijk is op dit moment hoe in de samenwerking wordt gestuurd op de afwikkeling hiervan. Onderzocht wordt in hoeverre deze afboeking op deze wijze op technische als ook juridische bezwaren stuit. Voorop blijft staan om met elkaar in te spelen op de economische dynamiek die er is in de West-Achterhoek.

1.4: Uitvoering Woonvisie

Stand van zaken

De Woonvisie is in december 2017 door de raad vastgesteld. De Woonvisie is van belang voor de prestatieafspraken met de corporaties. Daarnaast wordt er gewerkt aan een uitvoeringsagenda met ideeën die doorwerken in de begroting 2019 - 2022, zoals bijvoorbeeld een blijverslening.

2: Passend aanbod van accommodaties

2.1: Borgen van de kwaliteit van het gemeentelijk vastgoed.

Stand van zaken

Pilot verkoop openbaar groen: inmiddels is de inventarisatie van al het groen binnen de kernen in volle gang. Verwacht wordt dat de inventarisatie in het derde kwartaal van dit jaar voor de hele gemeente afgerond zal zijn. Tijdens of na de inventarisatie kan er een begin worden gemaakt met de actieve verkoop, verhuur of terughalen van illegaal ingebruik genomen percelen. De eerste resultaten van de inventarisatie laten zien dat een aanpak per kern of wijk een te grote opgave ineens vormt.

2.2: Actualiseren beleid sportaccommodaties

Stand van zaken

In het laatste kwartaal 2018 starten we met de inventarisatie van de toestand van de sportaccommodaties om dit daarna een goed vervolg te geven. Verder moeten we met de betrokken verenigingen/gebruikers goed kijken naar toekomstige ontwikkelingen en behoeften.

2.3.: Cultureel erfgoed instandhouden en betekenis geven

■ Stand van zaken

De commissie cultuurhistorisch beleid overlegt tweemaandelijks over beleidszaken. Met de actualisatie van de gemeentelijke monumentenlijst is een start gemaakt. In de komende tijd zal de lijst worden gescreend en kunnen de eigenaren worden geïnformeerd.

Voor 27 onderhoudsplannen voor gemeentelijke monumenten is subsidie toegekend van zowel de gemeente als de provincie. Het totale budget voor subsidiëren van onderhoud, van zowel de gemeente als de provincie, is hierdoor nagenoeg gebruikt.

3: Openbare ruimte, buitengebied en infrastructuur

3.1: Borgen van de kwaliteit van openbare ruimte, buitengebied en infrastructuur

■ Stand van zaken

Wegen: Op dit moment wordt het nieuwe beleidsplan Wegen opgesteld. Het is de bedoeling om dit plan eind 2018 aan de raad voor te leggen. De twee-jaarlijkse weginspectie is gereed en de gegevens zijn verwerkt in het beheerprogramma. Bij het opstellen van het beleidsplan wordt op basis van de laatste inspectiegegevens ook het huidige kwaliteitsniveau van de wegen bepaald. De uitvoering van het groot onderhoud is zo goed als gereed. Er zal nu bekeken worden welke onderhoudsmaatregelen nog in 2018 uitgevoerd kunnen worden. Deze worden dan in oktober/november uitgevoerd.

Openbare verlichting: Voor het eind van het jaar zal er een notitie komen om het huidige beleid (met wat kleine aanpassingen) voor een periode van 5 jaar te verlengen. De notitie zal ook worden weergegeven als 'Beeldend Beleid', zodat iedereen - aan de hand van foto's met begeleidende tekst - kan zien wat het beleid is. Dit wordt op de website van de gemeente geplaatst

De tweede fase van het vervangingsplan openbare verlichting wordt in november/december uitgevoerd. De algemene schouw (scheefstand, e.d.) moet nog voorbereid en uitgevoerd worden. De energie-monitoring voor 2017 geeft aan dat het energieverbruik weer is afgenomen. Dit zal in de hierboven genoemde notitie nader besproken worden.

Bermen: De planning voor het onderhoud aan de bermen wordt nu in kaart gebracht. Door de aanschaf van nieuw materieel kunnen we het onderhoud aan de bermen in eigen beheer doen.

Bewegwijzering: Zoals het er nu naar uitziet zal er dit jaar alleen schilderwerk worden uitgevoerd. Door de slechte communicatie met het uitvoerende bedrijf zal bekeken worden of het onderhoudscontract met hen nog wel wordt verlengd.

Borden: Alle borden zijn geïnventariseerd en geïnspecteerd. Ook is er een bijbehorend beheerprogramma aangeschaft waardoor onderhoud aan de borden beter loopt. Vanuit de inspectie en inventarisatie is er een rapport opgesteld waarin staat wat er aan borden gesaneerd en vervangen moet worden. Eind van dit jaar is hiervoor een plan van aanpak opgesteld.

Groen:

Het beheer van openbaar groen (plantsoenen, openbare ruimte en onkruidbestrijding) wordt op basis-niveau gehouden.

3.2: Aanpassen openbare ruimte en infrastructuur

Stand van zaken

Naar aanleiding van de nieuwe wijze van beheren en onderhouden van de civieltechnische kunstwerken met behulp van nieuwe beheerssoftware, is het budget voor de komende jaren verhoogd. Het beheerplan dient nog wel vastgesteld te worden.

3.3: Buitengebied

Stand van zaken

Met de Plattelandsraad Oude-IJsselstreek zijn afspraken gemaakt over de financiering van projecten die deze raad met spelers in het veld namens de gemeente uitvoert. Hiermee wordt het budget voor 2018 uitgegeven. De eerste betaling van € 10.000 heeft plaatsgevonden. Van de Plattelandsraad hebben we een projectenlijst ontvangen die de basis vormt voor de betaling van de tweede € 10.000 (budget 2018).

3.4: Verbeteren verkeersveiligheid en openbaar vervoer

Stand van zaken

Ter verbetering van de verkeersveiligheid voor fietsers in onze gemeente zijn er zeven fietspad subsidieverzoeken ingediend bij de provincie Gelderland. Drie subsidieverzoeken zijn afgewezen, vier toegewezen. De vier projecten toegekende projecten worden aanbesteed in 2018 en uitgevoerd in 2019.

In de eerste maanden van 2018 is gewerkt aan het vergroten van de verkeersveiligheid in onze gemeente via verkeerseducatie en preventie. Samen met het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Oost-Nederland (ROV-ON) hebben we landelijk campagnes uitgerold, lokale acties op scholen uitgevoerd en een alcohol/drugs team ingezet bij De Radstake in Heelweg.

Het openbaar vervoer is verbeterd op de volgende punten:

- Aanleg van een busstation Varsseveld is afgerond op het voorplein van het treinstation;
- Provinciaal onderzoek gestart naar de aanleg van volledig dubbelspoor op het spoortraject Arnhem - Doetinchem en waar nodig tussen Doetinchem en Winterswijk;
- Provinciaal onderzoek gestart naar de mogelijkheid om een sneltrein toe te voegen op de spoorlijn Arnhem - Winterswijk;
- Werken aan kwalitatief hoogwaardiger bushaltes in de Achterhoek door middel van een proefhalte bij het dorp Keijenborg aan de N316 Doetinchem - Hengelo (gld);
- Versterken van de snelbuslijn Doetinchem-Varsseveld-Enschede (lijn 74), door het verkorten van de reistijd en het verbeteren van haltevoorzieningen over de gehele lijn;
- De tijdelijke pilot buslijn Aalten - Bocholt liep goed en diende als voorbeeld voor het opstarten van grensoverschrijdend openbaar vervoer NL-D. De busverbinding is gestopt. Er wordt verkend of deze buslijn toegevoegd kan worden aan de bestaande Duitse concessie.

Programma 2: Een leefbare gemeente

Wat willen we bereiken?

Algemeen

Voor 2018-2021 is het voor programma 2 de opgave om de verandering binnen het sociaal domein - de transformatie - zowel in de samenleving als in de eigen organisatie verder vorm te geven. Met als doel een toekomstvaste samenleving te realiseren die voor iedereen de moeite waard is. Waarin de toegankelijkheid van ondersteuning, hulp en zorg voor inwoners die daarop zijn aangewezen behouden blijft. Zodat iedereen mee kan (blijven) doen en we de gevolgen van vergrijzing, ontgroening, krimp, dalende (rijks)budgetten en de terugloop van beschikbaar personeel kunnen opvangen. Dit vraagt een gerichtheid op meer inclusiviteit, zelf- en samenredzaamheid en een beter rendement van inspanningen en uitgaven. Daarvoor zijn een andere wijze van denken, nieuwe werkwijzen en vooral nieuw gedrag noodzakelijk. Deze transformatieopgave overstijgt dit programma. De veranderende samenleving vraagt om een ander soort overheid. Niet alleen in het sociaal domein, maar gemeentebreed. Denk bijvoorbeeld aan de omgevingsvisie waarbij het ook de opgave is om zaken anders te benaderen dan tot nu toe.

In 2018 en de jaren daarop ligt voor programma 2 de focus op het voorkomen van het ontstaan van problemen (preventie) of deze in een zo vroeg mogelijk stadium op te sporen (vroegsignalering). En daarnaast met het realiseren van oplossingen die beter passen bij de specifieke situatie (integrale aanpak). Hiervoor gaan wij (nog meer) sturen op afstemming tussen de diverse spelers in het sociaal domein, hun doelen en acties, om zo tot een samenhangend geheel te komen. Wij gaan een intensievere wisselwerking aan met inwoners en de vele partijen die actief zijn in de samenleving. Hierbij gaan we ook actief de diverse domeinen (wmo, jeugdhulp, participatiewet, onderwijs, voorliggend veld) aan elkaar verbinden om zo de belemmeringen voor de invulling van de menselijke maat weg te nemen. Vele mooie voorbeelden laten zien dat door het met elkaar anders te doen, het voor de inwoners beter wordt en het tegelijkertijd kosteneffectiever is.

Het op een goede wijze invulling geven aan het 'anders' doen blijft een leerproces. Het goed uitvoeren daarvan is van doorslaggevende betekenis voor het realiseren van een geslaagde transformatie. Hierbij fungeren de leidende principes uit het beleidsplan Sociaal Domein 2.0 'Samen, met en voor elkaar' als leidraad. In 2018 wordt verder gewerkt aan de uitwerking van dit beleidsplan.

Voor het verder vormgeven van de transformatie en integrale benadering in programma 2 is aansluiting gezocht bij de thema's binnen het sociaal domein zoals deze zijn vastgelegd in het beleidsplan. Daarbij is in de praktijk gebleken dat het thema 'Wonen en veilig leven' niet de beoogde integraliteit opleverde. Daarom zijn de onderwerpen van dit thema verdeeld over de thema's waarbij zij een goede aansluiting vonden, te weten thema 'Samenleven en meedoen' en 'Verzorgen, verplegen en verhelpen'. Daarnaast is, voor de overkoepelende transformatieopdrachten in het sociaal domein, een extra thema toegevoegd: 'Algemeen en uitvoering'.

Wat gaan we ervoor doen?

We zetten meer in op preventie, vroegsignalering en integraliteit. Hiermee verminderen we nieuwe instroom en voorkomen we escalatie. Ondersteuning, hulp en zorg worden daardoor zo kort en licht als mogelijk, zo lang en zwaar als noodzakelijk ingezet. Op termijn leidt dit tot een ombuiging van ons uitgavenpatroon. Meer uitgaven op het gebied van preventie, minder uitgaven voor op genezing gerichte zorg.

Op dit moment zijn we nog niet zo ver. Volgens globale ramingen van het RIVM (Preventie in de Zorg, 2011), wordt een kleine 3% van alle zorguitgaven preventief ingezet. Het grootste deel van de beschikbare middelen wordt besteed aan behandeling, begeleiding en op genezing gerichte zorg, voor een relatief kleine groep inwoners.

Om deze ombuiging mogelijk te maken, is de komende jaren een forse financiële impuls noodzakelijk, naast de jaarlijkse toegewezen budgetten vanuit het Rijk. De opgebouwde reserve sociaal domein zal hiervoor waarschijnlijk ontoereikend zijn terwijl deze ook de naar verwachting verdere daling van de beschikbare rijksbudgetten en de daarbij komende risico's moeten opvangen.

De in de voorjaarsnota benoemde ontwikkelingen voor programma 2 zijn opgenomen in de activiteiten onder de diverse thema's.

1: Opvoeden, leren en ontwikkelen

1.1: Iedereen doet mee.

Stand van zaken

- In april is een start gemaakt met het project 'samenwerking huisartsen'. Hiervoor is een projectleider aangetrokken die de kansen en mogelijkheden bezien vanuit gemeente, huisartsen en andere partijen aan het beschrijven is. Gekozen is de conclusies na de zomer nog eens voor te leggen aan alle betrokken in een brede bijeenkomst. Na deze bijeenkomst wordt een eindrapport opgeleverd met een advies voor het vervolg.
- Het regionale project om de samenwerking rondom jeugd en passend onderwijs in beeld te brengen is vertraagd. Gebleken is dat alvorens te starten met een onderzoek er eerst gewerkt moet worden aan een (door zowel gemeenten als onderwijs) gedragen onderzoeksvraag.
- De procesevaluatie van de samenwerkingsafspraken tussen gemeenten en Veilig Thuis heeft geleid tot een aantal aanbevelingen en conclusies die gezamenlijk worden opgepakt.
- Er is een externe projectleider aangetrokken om rondom het Dru Industriepark zowel financieel als beleidsmatig voorwaarden voor samenwerking te scheppen. De intentie is om te komen tot één overeenkomst met het Dru Industriepark.

1.2: Belemmeringen wegnemen en risico's beperken.

Stand van zaken

In het kader van de vroegsignalering is gestart met een pilot School maatschappelijk werk op twee scholen in onze gemeente. Doel is om opvoedondersteuning laagdrempelig beschikbaar te maken zowel voor ouders als ter ondersteuning van leerkrachten. De eerste resultaten van de pilot zijn positief.

1.3: Goede randvoorwaarden voor opgroeien en opvoeden.

Stand van zaken

Om te komen tot een opdracht voor het jeugdteam en het jongerenwerk is in de zomer een marktconsultatie uitgevoerd. Deze consultatie wordt momenteel verwerkt in een inkoopdocument voor beide opdrachten. De opdrachten omvatten onder andere een aantal ontwikkelaspecten die op de lange termijn meer samenhang in het basisniveau jeugd gaan brengen. Dat zal een positieve impuls geven aan de randvoorwaarden voor opgroeien en opvoeden in onze gemeente.

2: Werken, verdienen en uitgeven

2.1: Iedereen doet mee

Stand van zaken

In de bestuursopdracht die door de gemeenten is vastgesteld heeft Laborijn de opdracht gekregen alle inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt in beeld te brengen. Er is regelmatig contact en Laborijn voert regie op de ondersteuning die de inwoner ontvangt. Deze trajecten zijn gericht op ontwikkeling naar vrijwilligerswerk. Via onze aanpak De Ontmoeting worden onze inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt begeleid naar vrijwilligerswerk. Via kwartaaloverleggen houden wij zicht op de voortgang.

Het actieplan dat tot doel heeft om jongeren toe te leiden naar werk, school of dagbesteding is opgeleverd. In de komende tijd wordt het plan ter besluitvorming voorgelegd aan de colleges. Lokaal hebben wij met partners een casusoverleg ingericht. Op deze wijze geven wij al uitvoering aan één van de acties in het plan.

2.2: Minder inwoners met een uitkering.

Stand van zaken

Laborijn heeft duidelijk gemaakt dat zij niet in staat is volledig aan de verwachtingen van de gemeenten te voldoen. Het Dagelijks Bestuur van Laborijn heeft als reactie daarop opdracht gegeven voor een onafhankelijk onderzoek dat onder andere de achtergronden verkent van de ontstane situatie. Het onderzoek is opgeleverd waarna de gemeenten gezamenlijk een bestuursopdracht hebben vastgesteld. Op dit moment werkt Laborijn een plan van aanpak uit waarbij zoveel mogelijk werkzoekenden uit onze gemeente naar vermogen naar en tijdens werk te begeleiden. Als betaald werk (nog) niet haalbaar is, wordt ingezet op maatschappelijke participatie.

2.3: Inwoners zijn financieel zelfredzaam.

Stand van zaken

Door middel van inclusiebijeenkomsten zijn netwerkpartners (vrijwilligers en professionals) en ervaringsdeskundigen met elkaar in gesprek om het inzicht in het proces rond schulddienstverlening en armoedebestrijding te verbeteren en te komen tot gerichte aanbevelingen. Verder wordt regelmatig overlegd over praktijkvoorbeelden met stichting Schuldhulpmaatje en met ervaringsdeskundigen. Dit leidt tot concrete en directe oplossingen voor dergelijke problematiek. Binnen de uitwerking van het project Meedoenbeleid wordt aandacht geschonken aan zogenaamde maatwerkoplossingen. Dat moet er voor zorgen dat minder mensen financieel buitengesloten raken en dat meer mensen mee kunnen (blijven) doen. Bovendien worden dan vanzelfsprekendheden als het "recht hebben op" tegen het licht gehouden. Niet de regeling staat centraal, maar het individu in zijn situatie. Inmiddels is een projectleider benoemd en is het project opgestart.

3: Samenleven en meedoen

3.1: Iedereen doet mee

Stand van zaken

- We werken voortdurend aan het optimaliseren van onze voorzieningen die er op gericht zijn dat iedereen mee kan doen. Nieuwe 'uitvoeringsregels subsidie maatschappelijke effecten' zijn door het college vastgesteld.
- We gaan de ondersteuning op het gebied van dagactiviteiten en dagbesteding anders vormgeven. We stemmen af met het UWV en Laborijn met als doel participatie te bevorderen en onnodige passiviteit of onnodige inzet van geïndiceerde dagbesteding te voorkomen.
- Het experiment waarin in het huis aan huis blad een rubriek is opgenomen "wat is er te doen in....?" loopt. Naar verwachting start de eerste rubriek in oktober.
- Vakantiekampen plus zijn deze zomer succesvol verlopen.
- Het (beleids)plan Inclusie is door de gemeenteraad vastgesteld. De QuickScan is in voorbereiding.

3.2: Inwoners zijn zelfredzaam.

Stand van zaken

De verhoogde instroom van statushouders is gestagneerd. Dit betekent dat het voornemen van de gemeente om 50 extra statushouders te huisvesten niet geheel gehaald wordt. Op dit moment loopt de gemeente ruim 40 mensen voor op de taakstelling vanuit het Rijk. Het is niet meer noodzakelijk om een 5e locatie voor extra huisvesting te realiseren. De nadruk ligt nu op integratie en werk. Te veel mensen zitten nog thuis en kunnen niet meekomen in het maatschappelijk leven. Hiervoor zijn acties opgenomen in de Update van het Actieplan huisvesting en integratie statushouders. Belangrijke hindernis hierbij is dat de verantwoording voor de inburgering bij de statushouder zelf ligt.

Het Rijk heeft besloten om met ingang van 2020 dit weer bij de gemeenten neer te leggen. Er is echter een groep mensen die nog onder het huidige systeem valt en waarvoor extra maatregelen nodig zijn om integratie te ondersteunen zoals taal op de werkvloer. Er is ook een pilot om met sleutelpersonen te gaan werken. Dat zijn statushouders die met hun ervaring anderen vrijwillig kunnen helpen en advies kunnen geven over beleid. Eind 2018 komt de evaluatie van het Actieplan huisvesting en integratie statushouders. In de regio Achterhoek is ook geëvalueerd wat er goed is gegaan en wat beter kan. Deze kennis wordt in de evaluatie verwerkt.

Het project dorpsauto in Netterden en Breedenbroek is een voorbeeld van zelfredzaamheid van de samenleving. Dit project loopt als proef tot maart 2019. Aan het eind van 2018 wordt het project geëvalueerd.

3.3: Inwoners zijn samenredzaam.

Stand van zaken

Gebiedsmakelaars ondersteunen de belangenverenigingen en hun netwerken. Ze versterken de (wijk)netwerken. Themagewijs (bv. omgevingsvisie) brengen ze netwerken bij elkaar en versterken ze de samenwerking, samenhang en cohesie. Een van de resultaten van het bij elkaar brengen is een gezamenlijk intranet.

Het ontwikkelen van nieuw uitvoeringsbeleid Informele zorg (o.a. mantelzorg ondersteuning) is gestart.

Een onderzoek naar de kracht, kwaliteit en ondersteuningsbehoefte van vrijwilligersorganisaties, verenigingen en stichtingen is in voorbereiding.

Er is na diverse oproepen één mogelijke kandidaat voorzitter van Adviesraad Sociaal Domein. De sollicitatieprocedure is gestart. De adviesraad wordt opgestart, zodra de voorzitter is geïnstalleerd.

4: Gezond leven, bewegen en ontspannen

4.1: Gezonde en actieve inwoners.

Stand van zaken

- De buurtsportcoaches zijn herkenbaar en actief aanwezig in de samenleving. Onder andere op sportpark IJsselweide vervullen de buurtsportcoaches een coördinerende rol voor een nauwere samenwerking tussen verenigingen.
- Wij zijn voor Achterhoek in Beweging nauwe sparringpartner, omdat wij hosting-gemeente voor Achterhoek in Beweging zijn. Er wordt gefocust op gezonde jeugd, aangepast sporten, verbinden met sociaal domein, senioren, evenementen en schouder aan schouder.
- De Special Olympics hebben van 8-10 juni 2018 plaatsgevonden in de Achterhoek en zijn een groot succes geweest. In de Oude IJsselstreek is er getennist op Sportpark de IJsselweide. Dit is met grote betrokkenheid en enthousiasme uitgevoerd door vrijwilligers.
- De uitvoeringsregels basissubsidie welzijn, cultuur en sport is sinds 1 januari 2018 van kracht. De nieuwe uitvoeringsregels subsidie maatschappelijke effecten zijn door het college vastgesteld.

4.2: Ontspannen werkt preventief.

Stand van zaken

Met de inzet van de Gezond in de Stad gelden worden projecten ondersteund ten behoeve van gezondheidsachterstanden en ontspanning. Dit faciliteert én draagt bij aan diverse activiteiten. Er worden diverse activiteiten voor verschillende doelgroepen georganiseerd.

Op sportpark IJsselweide wordt gewerkt aan een visie om het sportpark breed toegankelijk te maken en te houden, waarmee gewerkt wordt aan een inclusieve samenleving. De verenigingen hebben met ondersteuning van een procesmanager een conceptplan "Sportief Buurthuis" ingeleverd. Uitvoering van het plan volgt in de komende periode.

5: Verzorgen, verplegen, verhelpen

5.1: Ondersteuning, hulp en zorg wordt op de juiste manier ingezet.

Stand van zaken

We willen sturen op minder gebruik van langdurige en dure voorzieningen. Eerder inzetten op eenvoudige en snel effectieve ondersteuning. Hier wordt voortdurend aan gewerkt door onze consultants en in overleg met onze maatschappelijke partners. Het is daarbij van belang om goed helder te maken welke ondersteuning, hulp en zorg op welk moment ingezet kan worden.

Om voortdurend te kunnen bijsturen is inzicht nodig in het beschikbare aanbod en in de resultaten en ervaringen bij de inwoners. Daarvoor heeft inmiddels het cliëntervaringsonderzoek Wmo en Jeugd plaatsgevonden. De resultaten hiervan zullen in november aan de raad worden gepresenteerd.

Er is regionaal een opdracht uitgezet om zowel vanuit volksgezondheid als vanuit sociaal domein een regionaal preventieprogramma te ontwikkelen. Dit heeft geleid tot een regionaal preventieprogramma wat bestaat uit 10 speerpunten. Het heeft onderwerpen die zowel in de regio Achterhoek als in de gemeente Oude IJsselstreek relevant zijn, prioriteit verdienen en waar samenwerking een meerwaarde kan hebben.

Vanuit contractmanagement is strak ingezet op de kwaliteitseisen die worden gesteld aan de gecontracteerde aanbieders. De afgelopen periode zijn er door de toezichthouder/kwaliteitsmanager verschillende audits uitgevoerd bij aanbieders, daaruit zijn verbeteracties geformuleerd zodat de kwaliteit verbeterd/gewaarborgd wordt. Dit is een continue proces.

Op basis van ervaringen uit 2017 vinden wij het verstandig om alvast een opmerking te maken over de 'Individuele Voorzieningen Jeugdhulp'. In de eerste helft van 2018 zijn de jeugdzorgkosten ten opzichte van de eerste helft van 2017 gemiddeld met 17% gestegen. Als deze stijging representatief blijkt voor heel 2018, dan is in 2018 een totaalbudget nodig voor jeugdhulp dat vier miljoen euro hoger is dan begroot. Op basis van het huidige beleid (zoals inkoopmodel en verwijzingen), maar ook de daarmee samenhangende invloed van derden (zoals verwijzingen door (huis)artsen) is geen positieve trendbreuk te verwachten.

5.2: Ondersteuning, hulp en zorg wordt in samenhang ingezet.

Stand van zaken

Dit doel bereiken we door een integrale aanpak van problemen en onze inwoners te helpen vanuit hun leefwereld (en niet vanuit de systeemwereld). Wat hierbij belangrijk is, is dat inwoners zelf ook nadenken over de ondersteuning die zij nodig hebben en op welke wijze dit ingevuld kan worden. Cliëntondersteuning kan hierbij een grote bijdrage leveren, maar dit blijkt onder de inwoners nog vrij onbekend. Daarom zijn we gestart met het sturen van een schriftelijke ontvangstbevestiging naar inwoners met wie een afspraak voor een keukentafelgesprek is vastgelegd. Daarin worden ze o.a. gewezen op de mogelijkheid om een persoonlijk plan in te dienen, het aanwezige format hiervoor en op de mogelijkheid om gebruik te maken van gratis cliëntondersteuning vanuit MEE. We hopen dat hiermee ook de bekendheid van MEE verder zal toenemen.

Tevens willen we een betere verbinding maken met de woningcorporatie. Daarom wordt er gewerkt aan een nieuw convenant waarin we nadere afspraken, omtrent o.a. woonoverlast en woningaanpassingen, met Wonion willen vastleggen.

6: Algemeen en uitvoering

6.1: Transformatie en innovatie

Stand van zaken

Binnen het Sociaal Domein wordt flink geëxperimenteerd.

Door voortdurend in dialoog met externe partners verder te werken aan verbeteringen leren we in de praktijk.

In 2018 hebben we een aantal experimenten omgezet naar staand beleid. En we zijn gestart met twee nieuwe experimenten.

6.2: Effectief en efficiënt

Stand van zaken

Uitgangspunt van onze inspanningen is om de goede dingen goed te doen.

Daarvoor moeten we voortdurend onderzoeken waar en waarom we geld uitgeven. We zijn gestart met aanvullend onderzoek naar de financiën in het Sociaal Domein. Dat moet nog voor het einde van dit jaar verbeteracties opleveren.

Programma 3: De werkende gemeente

Wat willen we bereiken?

De economie is een belangrijke pijler om als gemeente leefbaar te blijven. Zinnvolle tijdsbesteding en werkgelegenheid vormen onderdeel daarvan. De gemeente heeft tot taak een goed ondernemersklimaat te faciliteren en belemmeringen en bureaucratische hobbels zoveel als mogelijk weg te nemen ten behoeve van de werkgelegenheid en daarmee ook het welzijn van onze inwoners. Optimale vestigingsvoorwaarden, goede onderlinge verhoudingen met maatschappelijke partners en goed onderwijs zijn daarbij voorwaardelijk. We hebben daarbij aandacht voor alle vormen van onderwijs. In samenspraak met de besturen willen we het basisonderwijs en voortgezet onderwijs zo goed mogelijk faciliteren. Met een betere afstemming van het onderwijs op de arbeidsmarkt, dragen we bij aan de vervulling van vacatures in die sectoren waar in de toekomst behoefte aan arbeidskracht is.

Met onze regionale partners, waar de Achterhoekse gemeenten onze medeoverheid vormen, willen we goed bekijken wat we samen beter en/of vervolgens kunnen doen. Hierbij beperken we ons niet tot de grens met Duitsland, maar gaan ook samenwerking aan met partijen over de grens. Binnen al deze ontwikkelingen wordt duurzaamheid, net als een goede bereikbaarheid en mobiliteit voor inwoners en ondernemers binnen de gemeente als een basisvoorwaarde meegenomen.

De gemeente wil, in samenhang met ondernemers, onderwijs en maatschappelijke partners (de 3 O's), de huidige en toekomstige werkgelegenheid en zelfstandigheid van onze inwoners versterken door het stimuleren van de economische ontwikkeling en het ondernemerschap in onze gemeente. De gemeente wil een duurzame ontwikkeling stimuleren waarin mensen in hun behoeftes kunnen voorzien zonder dat dat ten koste gaat van de behoeftes van toekomstige generaties. De gemeente probeert haar doelen zo veel mogelijk samen met onze regionale partners, zowel in Nederland als in Duitsland, te realiseren.

Wat gaan we ervoor doen?

- Economische ontwikkeling, waaronder de rode loper-aanpak en circulaire economie
- Duurzaamheid, waaronder energietransitie
- (Grensoverschrijdende en) regionale samenwerking
- Toekomstbestendig onderwijs

1: Economie, duurzaamheid en samenwerking

1.1: (Economie) Versterken van de economie om daarmee werk & inkomen te borgen

■ Stand van zaken

- Ter uitvoering van de Economische beleidsvisie is de rode-loper-aanpak opgesteld, waarmee we voortvarend aan de slag zijn gegaan. Dat heeft ook in 2018 geleid tot een aantal kavelverkoop en vergaande gesprekken met bedrijven die willen uitbreiden of verplaatsen. Op deze succesvolle voet gaan we verder door.
- De werkbezoeken aan bedrijven in onze gemeente hebben we verbreed naar een combinatie van economische en arbeidsmarkt aspecten zodat we bedrijven optimaal kunnen faciliteren. Bijvoorbeeld in hun vraag naar personeel.
- Het onderzoek naar het ecosysteem is afgerond; in het najaar worden de resultaten (ook met de raad) gedeeld.
- We werken samen met ICER aan de doorontwikkeling in de vorm van een Smart Business Center. Dit is ingebracht in het Regiodealtraject. Met actieve deelname aan het Regiodealtraject kunnen we als regio financiële steun uit Den Haag krijgen voor de majeure opgaven in onze regio.
- De vraagbundeling voor glasvezel in het buitengebied heeft plaatsgevonden. De drempel van 75% is ruimschoots gehaald waardoor met de aanleg gestart is. Voorlopige opleveringsdatum is januari 2020.
- Evenals overige gemeenten in de Achterhoek hebben we de Retaildeal getekend. Hiermee krijgen we toegang tot kennisondersteuning en beperkte projectondersteuning. Momenteel treffen we voorbereidingen om begin 2019 met een pilot in één kern te starten. Samen met ondernemers willen we binnen de pilot komen tot een maatwerkaanpak die leidt tot een aantrekkelijk winkelgebied. Ervaringen uit de pilot gebruiken we voor soortgelijke opgaven elders binnen onze gemeente.
- We hebben samen met lokale ondernemers en Stichting Achterhoek Toerisme een nieuwe samenwerking in het leven geroepen om de toeristische sector en recreatie te bevorderen. Op dit moment wordt er gewerkt aan de actualisatie van het toeristisch beleid. Ter uitvoering van het Groene Loper Beleid zoals in het Coalitieprogramma opgenomen, benoemen we speerpunten die we als uitvoeringsprojecten in een Toeristisch Uitvoeringsprogramma bundelen. Dit doen we samen met toeristische ondernemers binnen onze gemeente.
- Voor de Visie Oude IJsselzone organiseren we met Nederlandse en Duitse partners uit het grensgebied een internationale Gebiedsconferentie. Doel is het versterken van de economie en verhogen van de waterveiligheid. De Internationale Gebiedsconferentie zal niet in 2018, maar in 2019 plaatsvinden.

1.2 : (Economie) Circulaire economie bevorderen

■ Stand van zaken

Het thema circulaire economie is een thema in ontwikkeling, we spitsen ons toe op enkele onderdelen;

- We gaan als gemeente zelf circulair inkopen, circulaire criteria leggen we vast in het inkoopproces. Binnen ons inkoopbeleid geven we voorrang aan bedrijven (binnen onze gemeente cq onze Regio) die voldoen aan circulaire bedrijfsvoering.
- Er zijn inmiddels trainingen gedaan door medewerkers van de gemeente en er zijn trainingen in voorbereiding voor enkele andere doelgroepen;
- We zijn bezig met een follow-up van de trainingen en we maken keuzes welke aanbestedingen we circulair gaan inkopen.
- We doen ervaring op met circulair bouwen en slopen bij het project Heuvelstraat. Het doel is een circulaire straat te maken waarbij Wonion de huizen circulair bouwt en de gemeente de buitenruimte (riool, openbare verlichting, groen en de wegen).
- Bij de planvoorbereiding voor onderwijshuisvesting in Gendringen onderzoeken we de kansen die circulair bouwen met zich meebrengen.
- VNO-NCW neemt het initiatief om voor bedrijven in de Achterhoek een grondstoffenbank op te zetten. Vrijkomende restgrondstoffen uit productieproces van het ene bedrijf kunnen via de Grondstoffenbank worden ingezet in het productieproces van een ander bedrijf. Dit vermindert het grondstoffengebruik en het ontstaan van (nieuwe) afvalstoffen.
- Bij de Energiescans die Regiobreed aan bedrijven worden aangeboden, wordt ingezet op energiebesparing, maar daarnaast ook reductie van het grondstoffengebruik en het verminderen van de afvalstroom.
- Binnen onze gemeente zijn een aantal bedrijven actief bezig om als voorloper binnen de branche de circulaire opgave op te pakken. We brengen deze en andere bedrijven in contact met kennisinstanties.

1.3: (Duurzaamheid) Energietransitie bevorderen

■ Stand van zaken

Op veel terreinen wordt in en door de gemeente aan de energietransitie gewerkt:

- Den Tol kan 9 windmolens gaan bouwen, de procedure is afgerond. De pilot 'Zon op erf' vindt doorgang op 2 locaties in de gemeente. Er zijn meerdere aanvragen voor zonnenvelden.
- Het ruimtelijke afwegingskader duurzame energie op regionaal niveau (RODE) is af. Er wordt gewerkt aan de lokale vertaling hiervan. Na behandeling en vaststelling door de gemeenteraad zal dit laatste document duidelijkheid geven waar welke ontwikkeling van duurzame energie projecten is toegestaan.
- De duurzaamheidslening voor particulieren loopt erg goed (al 186 aanvragen). De voorlopersgroep NoM voor Nul op Meter renovaties loopt boven verwachting (van de groep van 46 geïnteresseerden zijn er nog 26 woningeigenaren over die in het traject zetten; doel was minimaal 10), de wijkaanpak woningverbetering heeft 104 deelnemers.
- Het verduurzamen van bedrijven is i.s.m. het bedrijfsleven van start gegaan met drie verschillende projecten. Hiervan zijn tot nu toe 7 bedrijven die aan "zonnige bedrijven" meedoen, 6 bedrijven hebben een DOE scan uit gevoerd en 2 een MKB energy check-up.
- De update van de regionale uitvoeringagenda duurzame energie is af. Er is een factsheet voor onze gemeente met daarin de stand van zaken van onze gemeente in de weg naar energieneutraliteit.
- Op regionaal niveau is er een tafel Circulaire Economie en Energietransitie ingesteld. Er zijn veel ontwikkelingen op nationale en provinciale niveau zoals het maken van een RES (Regionale Energie Strategie) en een warmtekaart (een kaart met wanneer gaat welke wijk van het gas).
- We signaleren meer burgerinitiatieven en vragen om participatie bij Duurzame Energie projecten. Participatievormen zullen worden vastgelegd in het ruimtelijke lokale afwegingskader Duurzame Energie.
- Er zijn 240 nieuwe zonnepanelen bijgelegd op het dak van het gemeentehuis, een stap in de verduurzaming van de gemeentelijke gebouwen. (De opbrengst van alle zonnepanelen op het gemeentehuis is nu 85.000 kWh/jr).

1.4 : (Samenwerking) Versterken van de regio Achterhoek om te wonen, werken en verblijven

Stand van zaken

Voor de zomer van 2018 hebben de zeven Achterhoekse gemeenten ingestemd met de nieuwe organisatiestructuur. De nieuwe structuur bestaat uit een Achterhoek Board, een Achterhoek Raad, en Thematafels. Tijdens de zomermaanden zijn de raad en de Thematafels samen gesteld. In september werden de Achterhoek Board en de Achterhoekraad geïnstalleerd. Ook de Thematafels gingen met hun werkzaamheden van start. De samenwerkingspartners hebben afgesproken dat de nieuwe vorm van regionale samenwerking regelmatig zal worden geëvalueerd.

1.5 : (Samenwerking) Grensoverschrijdende samenwerking stimuleren

Stand van zaken

- Op 5 maart was de eerste officiële bijeenkomst van de bestuurders van de D(uitsland) 5 / NL 7 in Winterswijk. Besloten is een gezamenlijk ambitiedocument voor grensoverschrijdende samenwerking op te stellen. Dit Ambitiedocument wordt op 26 november tijdens de tweede 'Cross Border Meeting' van Nederlandse en Duitse burgemeesters vastgesteld.
- We hebben verlenging van de looptijd van het project Netwerkbureau tot 31 december 2018 aangevraagd bij Euregio Rijn Waal. Dit verzoek is gehonoreerd. Hierdoor sluit de zelfstandige voortzetting van de activiteiten van het Netwerkburo per 1 januari 2019 direct aan op de afloop van het gesubsidieerde project. Voor de voortzetting van het Netwerkburo in 2019 is een Business Case gemaakt. Deze wordt in de tweede helft van het jaar besproken met mogelijke nieuwe deelnemers, zoals gemeenten en andere organisaties
- In mei werd een projectweek IJzerwijs voor leerlingen groep 7-8 basisschool georganiseerd in de smederij bij ICER. Dit, om smeedtechnieken en ijzerbewerking onder de aandacht te brengen.
- In het kader van de grensoverschrijdende Nederlands-Duitse samenwerking werden dit jaar voor het eerst Duitse burgemeesters uitgenodigd voor het jaarlijkse Lentediner in Den Haag. De deelnemers waren hier enthousiast over. Daarom is besloten de Duitse burgemeesters dit jaar ook uit te nodigen voor de jaarlijkse 'Open Days' in Brussel op 9 en 10 oktober.
- het Internationale Netwerkburo organiseerde in de eerste helft van 2018 vier succesvolle thema- en netwerkbijeenkomsten voor Nederlandse en Duitse ondernemers: een Business Speed Date, een bijeenkomst over LoRaWan technologie, een bijeenkomst over Smart Hubs / Innovatiehubs, en een bijeenkomst met als thema 'voetbal verbindt en helpt bij het zaken doen'. Voor de tweede helft van het jaar staan al weer nieuwe bijeenkomsten gepland, waaronder een ondernemersbijeenkomst over beroepsonderwijs en innovatie gepland. Met het oog op de krapte op de arbeidsmarkt organiseert het Internationaal Netwerkburo samen met andere partijen op 22 september een Techniekdag in Bocholt voor Nederlandse en Duitse scholieren op 22 september in Bocholt. En op 11 oktober organiseren we samen met de Radboud Universiteit Nijmegen en de Westfälische Hochschule in Bocholt een carrièrebeurs voor studenten en bedrijven.
- Vanuit de werkgroep lokale inbedding Ring van Europese IJzersteden is in mei 2018 een projectweek IJzerwijs voor leerlingen groep 7-8 basisschool georganiseerd in de smederij bij ICER. Hieraan hebben zo'n 260 leerlingen deelgenomen. Daarnaast bezocht de smid enkele nationale bijeenkomsten waarover via de gemeentepagina gecommuniceerd is. Ook werkt hij mee aan Open Monumentendag, het project Smeden voor de Vrede en het afvalbakkenproject samen met vluchtelingen en/of sociaal zwakkeren. Het uitvoeringsplan is inmiddels uitgebreid met een communicatieplan.

2: Onderwijs

2.1: Toekomstbestendig Onderwijs realiseren

■ Stand van zaken

We zijn voortdurend in gesprek met onze onderwijspartners over de toekomst van het onderwijs in onze gemeente. Specifiek is de komende jaren aandacht voor Gendringen, Etten en Silvolde. In elk van deze kernen wordt nu nagedacht over ontwikkelingen in het primair onderwijs. Zoals een IKC in Gendringen, een BredeMaatschappelijkeVoorziening in Etten, en een gedragen gezamenlijke pedagogische visie voor Silvolde van 0 tot 18 jaar.

Daarnaast heeft de gemeenteraad in 2018 besloten een aanvullend bedrag ter beschikking te stellen voor de nieuwbouw van een VMBO-school in Silvolde, om zo toekomstbestendige huisvesting voor het Almende College te realiseren. De aanbesteding wordt nu afgerond en de bestemmingsplanprocedure loopt.

De LEA (Lokaal Educatieve Agenda) heeft 5 thema's gekozen (zorg/ondersteuning, educatiekansen 0-27 jaar, veiligheid, ouders/verzorgers en voeding/bewegen) waaraan integraal uitvoering wordt gegeven, zodat we eventuele (taal)ontwikkelachterstand kunnen voorkomen.

Elk thema wordt door een werkgroep in acties en afspraken uitgewerkt en ter besluitvorming voorgelegd aan de LEA. Concreet zijn we in 2018 al gestart met het uitwerken van de twee subthema's armoede en passend onderwijs.

2.2: Ontwikkelkansen Peuters Vergroten

■ Stand van zaken

Voor kwaliteitsverbetering werken we samen met voorscholen aan het opleidingsniveau van de pedagogische medewerkers. Leidsters worden getraind in het kindvolgmodel en de laatste groep voor de taaltrajecten 2F/3F is afgerond. Met de kwaliteitsverbetering van de pedagogische medewerkers zal ook de ondersteuning aan peuters worden verbeterd.

In het laatste kwartaal maken we een start met opbrengstgericht werken. De pedagogisch medewerkers (PMW-ers) leren daarbij hoe zij voor een langere periode op beredeneerde wijze, betekenisvolle activiteiten kunnen plannen en uitvoeren die gekoppeld zijn aan de SLO¹ doelen taal, rekenen en sociaal emotionele ontwikkeling van peuters. PMW-ers leren hoe zij ontwikkelingsgegevens kunnen verzamelen, analyseren en interpreteren zodat zij op basis van die gegevens doelen kunnen stellen in een uitvoeringsplan/groepsplan passend bij het kind of de groep.

We starten in september met gesprekken tussen voor- en voorscholen om ouderbetrokkenheid te verbeteren. Samen gaan we kijken welke interventies we naast: samen lezen op school, betrokkenheid bij activiteiten op voor- en voerschool, ouders kunnen meenemen om ook in de thuissituatie met hun kind aan de slag te gaan op taalgebied gekoppeld aan de voor- en voerschool.

¹ Stichting Leerplan Ontwikkeling, SLO ontwikkelt samen met het onderwijsveld de doelen, kaders en instrumenten waarmee scholen hun opdracht vanuit een eigen visie kunnen vervullen.

Programma 4: De dienstverlenende gemeente

Wat willen we bereiken?

Algemeen

Van de gemeente Oude IJsselstreek wordt verwacht dat zij haar dienstverlening op een hedendaagse manier uitvoert. Dit vraagt om een aanscherping van de koers waarbij gebruik wordt gemaakt van de vele mogelijkheden die informatie, nieuwe technologieën en de randvoorwaardelijke digitale infrastructuur bieden. De hoofdlijn van het landelijke informatiebeleid richt zich op: de inwoner centraal en de overheid digitaal. Belangrijke aandachtspunten hierbij zijn informatieveiligheid en het gebruik van data.

Ons dienstverleningsconcept is in ontwikkeling, waarbij de samenhang met de communicatievisie nadrukkelijk gezocht wordt. Online communicatie is hiervan een belangrijk onderdeel. De volgende thema's worden op basis van de vernieuwde visie op dienstverlening verder uitgewerkt:

- Een voor iedereen begrijpelijke, digitale toegang
- Zelfservice: de inwoner regelt zijn zaken zelf
- Informatiestromen in beeld krijgen en beter benutten

Wat gaan we ervoor doen?

Ontwikkelingen

- Dienstverlening op orde: Team TIC en team Burgerzaken is vanaf 1 januari een team Frontoffice
- Effecten van het nieuwe afvalbeleid meten
- Regionaal beleid omtrent verwarde personen vaststellen
- Preventieve aanpak op woninginbraken
- Online communicatie

1: Dienstverlening

1.1: Klantcontact optimaliseren

Stand van zaken

Onder invloed van Inclusie heeft de informatievoorziening veel aandacht gekregen. Dit heeft geleid tot een website die voor iedereen goed te gebruiken is, door te voldoen aan een groot aantal eisen van toegankelijkheid. Een ontwerp voor de facelift van de ontvangst van bezoekers is gereed en de uitvoering hiervan vindt plaats in het najaar.

1.2: Verder ontwikkelen van de digitale dienstverlening

Stand van zaken

Dit doel is nader uitgewerkt in de paragraaf Bedrijfsvoering.

1.3: De gemeente is voor alle inwoners in brede zin toegankelijk (Inclusie)

Stand van zaken

Samen met de inwoners en ervaringsdeskundigen uit de werkgroep Inclusie werken we verder aan een aantal thema's. Denk hierbij aan de toegankelijkheid van informatie en van de buitenruimte. Verder wordt een 0-meting uitgevoerd om te beoordelen hoe we op een aantal terreinen er voor staan op het gebied van toegankelijkheid. Verder nemen we deel aan de landelijke kopgroep van de VNG over de uitvoering van het VN verdrag Handicap.

2: Schoon en veilig

2.1: De inwoner ervaart onze gemeente als schoon

Stand van zaken

Sinds 1 januari haalt Buha het huishoudelijk afval op (behalve het oud papier). Dit verloopt goed.

Het nieuwe afvalinzamelregime dat per 1 jan 2017 is ingevoerd, werpt zijn vruchten af. Het voorlopige afvalscheiding- percentage is 75% (het was 51%). Dit is een erg goed resultaat.

Er is een (kwalitatief) onderzoek uitgevoerd via het inwonerspanel. Over het algemeen zijn mensen tevreden over de nieuwe inzamelmethode. Dit najaar volgt een tussentijdse evaluatie van het VANG 2016-2020; kwalitatief en kwantitatief.

De gemeente heeft meegedaan aan de landelijke benchmark en hieruit blijkt ook dat we het doel van de 75% afvalscheiding hebben gehaald. Bij de benchmark wordt ook nagedacht over mogelijke vervolgstappen en aanscherping van het beleid. Het uiteindelijke doel (rijkdoelstelling) is een afvalscheiding van 90% in 2024. Op dit te halen moeten we nog extra maatregelen nemen.

We onderzoeken hiervoor in 2018 en 2019 de mogelijkheden. Dit najaar gaan we ook weer sorteeranalyses doen, zodat we weten welke afvalfracties er nog in het restafval zitten. Verder gaan we meer voorlichten en handhaven, wordt er een onderzoek gedaan naar luierinzameling en het instellen van een milieustraat. We gaan aan de slag met zwerfafval en er komt ook een pilot voor de BEST-tas in een aantal wijken (BEST-tas staat voor Boeken, Elektronica, Speelgoed, Textiel. Dit is een manier om met een verstrekte tas nog extra spullen van inwoners uit het afvalcircuit te krijgen en te hergebruiken).

2.2: Veiligheid binnen de samenleving vergroten

Stand van zaken

Vergroten van de sociale veiligheid krijgt vorm. De coördinator lokaal zorgnetwerk zorgt voor de afstemming tussen de verschillende partijen. Beleidsmatig is een concept convenant opgesteld en is het overleg woonoverlast gestart.

Op het gebied van woninginbraken lopen meerdere projecten, voorlichting op het tegengaan van woninginbraken, project buurtWhats app.

Programma 5: Bedrijfsvoering/ overhead

Wat willen we bereiken?

Algemeen

Dit hoofdstuk omvat alle activiteiten gericht op een excellente inrichting en aansturing van de organisatie, processen en bedrijfsvoering.

Bedrijfsvoering kan worden gedefinieerd als het geheel van de PIJOFACH-functies. Het betreft dan: personeel, informatie/documentatie, juridische zaken, organisatie, financiën, automatisering/-administratie, communicatie en huisvesting. Kortom alle randvoorwaardelijke zaken die goed moeten zijn geregeld, om de primaire taken goed uit te kunnen voeren.

De gemeente is er voor de inwoners. De inwoner verwacht van de gemeente betrouwbaarheid, deskundigheid, transparantie, rechtmatig handelen en responsief (reagerend en ontvankelijk) zijn. Daarbij gaat de inwoner er vanuit dat overheids gelden doelmatig en doeltreffend worden besteed. Bedrijfsvoering is erop gericht de gemeentelijke organisatie te ondersteunen bij het realiseren van de doelstellingen die in de programma's zijn opgenomen. Dit betekent: heldere afspraken maken en nakomen, voortgang rapporteren, onzekerheden vermijden en zo snel mogelijk duidelijkheid bieden.

Wat gaan we ervoor doen?

- Dienstverlening op orde: We gaan door op de ingeslagen weg, op meerdere onderdelen wordt gewerkt aan de verbetering van de efficiency en de continuïteit, daarnaast is het verminderen van de kwetsbaarheid een aandachtspunt.
- Financiën op orde: De interne controle wordt blijvend verbeterd, net als het budgetbeheer en de sturing op de P&C cyclus. De verbetering van de beraps, jaarrekening en begroting is een continuproces, de documenten worden online ingericht en online aangeboden.

1: Personeel en Organisatie

1.1: Streven naar continuïteit en stabiliteit binnen de organisatie

Stand van zaken

Doorontwikkeling organisatie

De visie en missie van de organisatie is in diverse gremia besproken en opnieuw vastgesteld. Insteek is verder te groeien naar een echte netwerkorganisatie die verbonden is met de samenleving. Er is een agenda voor deze doorontwikkeling opgesteld. Er zijn een drietal speerpunten geformuleerd: uitgaan van het waarom en waartoe (maatschappelijk effect voorop), strategisch personeelsbeleid en belangrijke begrippen als integraal werken uit te werken en ernaar te handelen.

Strategisch personeelsbeleid

Met ondersteuning van een extern bureau Leeuwendaal zijn wij met de gehele organisatie gestart met Strategisch personeelsbeleid. We gebruiken een breed scala aan personeelsinstrumenten voor in-, door- en uitstroom. Met de teams hebben we de eerste stappen gezet om de maatschappelijke ontwikkelingen voor alle teams inzichtelijk te maken. Hieruit komt naar voren hoe we ook de toekomst de juiste mensen op het juiste tijdstip op de juiste plaats hebben.

CAO gemeenten

De CAO gemeenten loopt af per 1 januari 2019. Op dit moment is nog niet bekend welke onderwerpen in de onderhandeling op de agenda staan. Ook over een eventuele loonwijziging is nog niets bekend. Zodra de effecten duidelijk zijn zullen we dit melden.

2: Communicatie

2.1: Communicatie voorziet in (maatschappelijke) informatiebehoefte

Stand van zaken

Via het digitale inwonerspanel Oude IJsselstreek Spreekt is in januari een onderzoek gedaan naar de dienstverlening en in mei naar afval. Er is een plan van aanpak opgesteld voor een social media strategie met daarin voorstellen voor verbeteren online communicatie en professionaliseren van online monitoring.

2.2: Het verder professionaliseren van de interne- en externe communicatie

Stand van zaken

Het college van B&W heeft de communicatievisie 'oog en oor voor communicatie', inclusief het bijbehorende uitvoeringsplan, in juni vastgesteld.

3: Informatievoorziening

3.1: Digitale Dienstverlening en Informatievoorziening

Stand van zaken

De belangrijke projecten voor het uitfaseren van het huidige documentmanagementsysteem en het organisatiebreed generiek invoeren van het zaakstelsel verlopen volgens planning. Hetgeen betekent dat eind dit jaar de basis is gelegd voor volledige digitale dienstverlening en informatievoorziening. Het verdere applicatielandschap wordt volgens planning onderhouden. Voor het beheer van de basisregistraties zijn een aantal verbeteringen gerealiseerd. Het plan van aanpak voor het verbeteren van de informatieveiligheid wordt uitgevoerd. Er is een Functionaris Gegevensbescherming aangesteld. Er is een register van verwerkingen opgesteld dat continue bijgehouden wordt en er zijn voorbereidingen getroffen voor het opstellen van een privacybeleid.

4: Financiën, juridische zaken en contractmanagement

4.1: Continue verbetering interne processen op basis van onze interne controle en aanbevelingen accountant

Stand van zaken

De interne controle werkzaamheden over 2017 zijn klaar. Resultaat = goedkeurende accountantsverklaring. Onze bevindingen zijn gedeeld met het MOVE. Deze pakken de punten op. Wij monitoren de voortgang. Eind juli zijn we gestart met de controles voor 2018.

4.2: Verbeteren budgetbeheer en sturing op de P&C-cyclus

Stand van zaken

De voortzetting van inhoudelijke en financiële sessies ter voorbereiding van de Planning & Controlcyclus verloopt goed. In de programmabegroting 2019-2022 hebben we meer aandacht voor het 'waarom' en 'waartoe'. Ook verwerken we de opgaven, zoals geformuleerd in het coalitieprogramma en de speerpunten vanuit de raad (voorjaarsnota 2019; gezamenlijke reactie gemeenteraad).

4.3: Duurzame kwaliteitsverbetering van de inkoop- en verkoopprocessen (rechtmatig, doelmatig en doeltreffend)

Stand van zaken

De inkoop-gerelateerde overeenkomsten zijn grotendeels in het Zaaksysteem ingevoerd. Hierdoor ontstaat inzicht in welke opdrachten c.q. overeenkomsten, wanneer moeten worden aanbesteed. Met het invoeren van de overige overeenkomsten is een aanvang gemaakt. Leveranciers worden, binnen de beschikbare capaciteit, aangesproken op de geleverde en overeengekomen prestaties. In het project "Herinrichting Heuvelstaart Silvolde" is in samenwerking met Wonion, een aanvang gemaakt om circulair inkopen te vertalen in concrete maatregelen zodat het project begin 2019 in uitvoering genomen kan worden. Om het draagvlak voor circulair inkopen te vergroten hebben de meeste medewerkers deelgenomen aan een basiscursus circulair inkopen.

4.4: Waarborgen algemene juridische kwaliteit in de organisatie

Stand van zaken

AJBZ waarborgt de juridische kwaliteit van de organisatie door gevraagd en ongevraagd te adviseren over de volledige breedte van de organisatie.

We koppelen spraakmakende landelijke jurisprudentie terug aan betreffende teams of vakambtenaren in het kader van juridische kwaliteitszorg. Daarnaast zijn we als sparringpartner beschikbaar voor beleidsontwikkelaars. Wekelijks worden de aan het college aangeboden voorstellen met een juridische blik bekeken en wordt geadviseerd over juridische houdbaarheid.

Als onderdeel van het inwerkprogramma wordt een inleiding 'gemeentelijke organisatie' aan nieuwe medewerkers gegeven. Tijdens deze uitleg wordt verteld hoe onze gemeentelijke organisatie is georganiseerd. Ook wordt de juridische grondslag van de gemeente nader toegelicht, zoals bepalingen in de Grondwet, Gemeentewet en Algemene wet bestuursrecht. Ook wordt aandacht besteed aan het onderwerp integriteit in relatie tot je rol als ambtenaar.

4.5: Inwoners faciliteren zodat het gebruik van rechtsmiddelen als laagdrempelig en eenvoudig wordt ervaren.

Stand van zaken

Na ontvangst van een bezwaarschrift wordt contact opgenomen met bezwaarmaker. In dit gesprek wordt doorgevraagd naar een toelichting op of achtergrond bij het bezwaarschrift. Is het bezwaar gericht tegen het betreffende besluit, of zijn er achterliggende problemen die op een andere manier opgelost kunnen worden. Soms leidt dit informele contact ertoe dat een bezwaarschrift wordt ingetrokken; soms leidt dit ertoe dat de medewerker AJBZ een bezoek op locatie brengt of een gesprek organiseert tussen betrokkene en vakambtenaar. Het kan ook zijn dat na het informele contact wordt besloten om de zaak te agenderen op een hoorzitting bij de Commissie bezwaarschriften. Door deze werkwijze hebben bezwaarmakers een 'gezicht' bij de jurist van de gemeente waardoor de drempel naar de hoorzitting wordt verlaagd. In de regel wordt deze werkwijze dan ook als prettig ervaren.

Onvoorzien

Op basis van wet- en regelgeving is in de begroting een stelpost onvoorzien opgenomen. Dit is bijna € 99.000 per jaar. Om van de stelpost onvoorzien gebruik te maken, moet het doel voldoen aan de 3 O's, onvoorzien, onvermijdbaar en onuitstelbaar.

Van de post onvoorzien is tot dit moment nog geen gebruik gemaakt.

Financiële positie

Afwijkingen

Afwijkingen 2e berap 2018 (* € 1.000)		Primitieve begroting	Afwijkingen 2e berap	Toelichting
Structureel resultaat programmabegroting 2018		787		
Pg	Structurele afwijkingen 2e berap			
1	Beheer overige gebouwen en gronden		20	Betreft een voordeel op pachten door een verschuiving van afgesloten grondexploitatie naar structurele pachtinkomsten.
2	Sociaal domein/ prognose		-2.800	Betreft de prognose op basis van het meest actuele beeld (1 september), inclusief de effecten van de meicirculaire.
2	Dekking reserve sociaal domein		2.800	
3	Onderwijsbeleid		-120	De laatste jaren blijkt dat het budget voor leerlingenvervoer ontoereikend is. Op grond van de facturen van augustus t/m december 2017 wordt voorgesteld het budget voor de open eind regeling te verhogen met €120.000. In augustus 2018 kunnen we op basis van de het nieuwe schooljaar een nieuwe prognose maken en daarover in de tweede berap zo nodig berichten.
3	Verbonden partijen		-43	Betreft aanvullende bijdrage aan Regio Achterhoek en kleine verhoging bijdrage ODA.
4	ICT		-100	Het tekort van € 100.000 wordt voornamelijk veroorzaakt door de toename van het aantal licenties (gebruikers) binnen de gemeente.
BV	Overige baten en lasten (tractie)		-25	Zoals ook in de berap en jaarstukken 2017 aangegeven, zijn de kosten op onderhoud tractiemiddelen circa € 25.000 hoger dan begroot. Er zijn meer gespecialiseerde machines /materialen bij gekomen waarvan het onderhoud duurder is. Daarnaast zijn er verouderde machines. Deze worden de komende vier jaar grotendeels vervangen via het investeringsplan. Dit duurt echter nog een aantal jaren.
BV	Algemene uitkering sept- dec-, maart- en meicirculaire		590	Het resultaat van de verschillende circulaire's zorgt voor een voordeel van 590.000 in 2018
BV	Dividenden		180	Dit betreft het saldo van een hogere dividenduitkering BNG (235.000 V) en lagere dividenduitkering Alliander (55.000 N)
BV	Overige baten en lasten (oninbare vorderingen)		-100	Elk jaar zijn er bedrijven en inwoners die de belastingen niet (volledig) kunnen voldoen. Zij komen ook niet in aanmerking voor kwijtschelding. Voorgaande jaren hebben we de oninbare belastingen met de jaarstukken verwerkt onder nagekomen baten en lasten. Te voorziene kosten moeten we echter meenemen in de begroting (regelgeving BBV). Vandaar dat we deze kosten nu melden en in de komende begroting verwerken.
Totaal structurele afwijkingen			402	
Structureel resultaat inclusief afwijkingen 2e berap			1.189	

Incidenteel resultaat		-785	
Pg	Incidentele afwijkingen 2e berap		
1	Verkoop gronden en gebouwen	-200	De verkoop van percelen openbaar groen valt dit jaar tegen. Daarnaast zijn er geen verkopen gebouwen op korte termijn te verwachten, waarmee de opbrengsten lager uitvallen dan begroot. Meerjarig is de doelstelling verkoop ruimschoots gehaald.
1	Omgevingswet	50	Voor de implementatie van de omgevingswet is voor 2018 225.000 beschikbaar gesteld. De kosten zitten met name in advieswerk en onderzoek. Doordat een aantal activiteiten zijn doorgeschoven naar 2019, houden we voor 2018 een deel van het budget over.
1	Verkeer en vervoer	-68	Dit betreft hogere kosten op onderhoud wegen, onder andere op het Gravenpad en bushalte station Varsseveld (55.000) en hogere kosten voor aanvullende werkzaamheden rond het fietspad Zelhemseweg.
1	Groenvoorzieningen	-30	De hogere uitgaven op groenvoorzieningen komen door de bestrijding eikenprocessierups, inhalen achterstallig onderhoud laanbomen en stormschade.
1	Visie DRU industriepark	-20	De doorontwikkeling van het DRU-industriepark is in volle gang. Daarvoor is een extern projectleider ingehuurd en daarnaast ook specialistische kennis. Dekking voor deze kosten wordt gehaald uit de reserve "vereveningsfonds DRU", waarin nog ruim 120.000 beschikbaar is. Gezien de kosten over de eerste helft van 2018, schatten we momenteel de totale kosten in op ruim 140.000. Daarmee gaan we het budget waarschijnlijk met circa 20.000 overschrijden. In de jaarrekening presenteren we de exacte kosten.
2	DRU-partners initiatieven	-25	Het door de raad vastgestelde initiatievenbudget voor de samenwerking DRU-partners ad 25.000 per jaar, is vanaf 2019 in de begroting opgenomen. In 2018 is dit budget nog niet verwerkt (aangezien dit niet meer voor de begrotingsbehandeling verwerkt kon worden). Inmiddels zijn er voor 2018 concrete initiatieven opgestart, waarmee het budget ook in 2018 benodigd is.
3	Duurzaamheidsagenda	-25	De uitvoering van de duurzaamheidsagenda is in volle gang, waarmee een aantal onderdelen vanuit 2017 nu in 2018 zijn gerealiseerd, zoals ook in de jaarstukken is vermeld. Dit leidt tot een overschrijding van 25.000.
3	Arbeidsmarktinitiatieven	50	Voor zowel uitvoering van initiatieven rondom arbeidsmarkt, innovatie als voor duurzaamheid en circulaire economie is jaarlijks 150.000 beschikbaar. Met name vanuit duurzaamheid en circulaire economie wordt het budget niet volledig benut, waarmee er naar verwachting 50.000 overblijft.
4	OZB opbrengsten	50	Betreft hogere opbrengsten uit OZB (verschil in begrote opbrengst en daadwerkelijke waardes). Er is al rekening gehouden met kosten mbt bezwaarschriften, maar mogelijk kan het resultaat in de loop van 2018 nog bijgesteld worden.
4	Openbare orde en veiligheid	-25	Het team Handhaving is begin 2018 uitgebreid. In de begroting was hier deels al wel rekening mee gehouden, maar is er vanwege verschillende omstandigheden overschrijding op het budget (totaal 25.000 N). Zo zijn er dienstfietsen, portofoons en bedrijfskleding aangeschaft. Ook is er uitbreiding nodig gebleken op het digitaal systeem 'CityControl'.
4	Afval	-200	De uitgaven op afvalverwerking worden hoger dan begroot. De uitgaven en inkomsten rondom de diverse afvalstromen zijn afhankelijk van de hoeveelheid dat opgehaald/aangeboden wordt en welk tarief er op dat moment gehanteerd wordt. Er zijn afvalstromen waarbij het tarief bepaald wordt door het markttarief op dat moment. Deze tarieven fluctueren sterk. Met name in de overspannen PMD-markt (plastic-metaal-drankkartons) heeft dit groot effect. Door de grote toename in aanlevering PMD (landelijk) worden de verwerkingskosten fors hoger. Deze stijging wordt ook voor de komende jaren verwacht, waardoor de afvalstoffenheffing stijgt. Hier hebben we helaas nauwelijks invloed op.
BV	Kapitaallasten	350	Doordat in 2017 niet alle investeringen zijn uitgevoerd, geeft dit over 2018 een incidenteel voordeel in de kapitaallasten.
BV	Voorziening wachtgeldverplichting	-78	Betreft verhoging voorziening ivm aanvulling bovenwettelijke –en nawettelijke uitkeringen van voormalig bestuur
Totaal incidentele afwijkingen		-171	
Totaal resultaat voor 2018		233	
Totaal resultaat inclusief toevoeging algemene reserve		633	

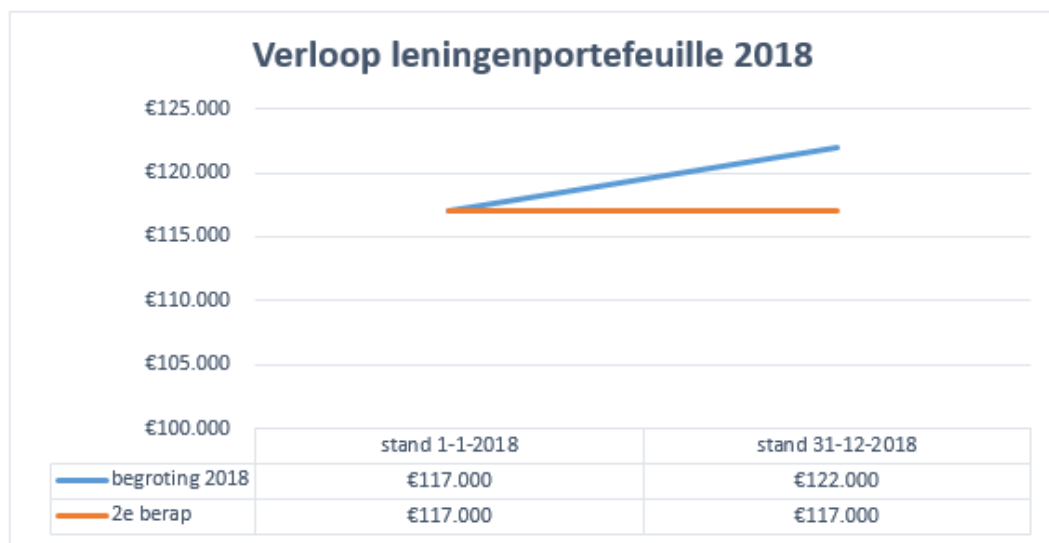
Leningenportefeuille

In de begroting 2018-2021 is de verloop van de leningenportefeuille ingeschat op circa € 122 mln op 31 december 2018. We gingen er vanuit dat we ongeveer € 20 mln aan nieuwe leningen moesten afsluiten.

Aan investeringen is in totaal (inclusief riolering) circa € 12 mln begroot. We verwachten over 2018 circa 50% te realiseren (gelijk aan 2017). In verband met het niet volledig uitgeven van de investeringen, hebben we € 15 mln aan nieuwe leningen nodig. Dit betekent dat de leningenportefeuille per 31 december 2018 uit naar verwachting uitkomt op circa € 117 mln.

Verloop leningenportefeuille 2018 x 1.000 (afgerond)	begroting 2018	2e berap
Stand 1-1- 2018	€117.000	€117.000
Aflossing 2018	€15.000	€15.000
Prognose nieuwe leningen 2018	€20.000	€15.000
Verwachte stand 31-12-2018	€122.000	€117.000

• Conform jaarrekening 2017

Stand algemene reserve

Stand Algemene Reserve programmabegroting 2018-2021	17.094
onttrekking conform begroting 2018-2021 (sportvelden)	-100
toevoeging conform begroting 2018-2021 (algemene toevoeging)	400
toevoeging conform jaarstukken 2017 (rekening resultaat + algemene toevoeging 2017)	2.948
verwacht exploitatieresultaat 2e berap*	233
Verwachte stand Algemene Reserve (1-9-2018)	20.575

* het verwachte exploitatieresultaat is niet in de programmabegroting 2019-2022 meegenomen, aangezien het daadwerkelijke resultaat over 2018 pas met de jaarstukken definitief bekend is.

Begrotingswijziging

Tkv	Afwijkingen 2e Berap	Uitgaven	Inkomsten
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden		20
5.7	Groenvoorzieningen	30	
4.3	Onderwijsbeleid	120	
3.1	Verbonden partijen	43	
0.8	ICT	100	
0.8	Overige baten en lasten (tractie)	25	
0.7	Algemene uitkering sept- dec-, maart- en meicirculaire		590
0.5	Dividenden		180
0.8	Overige baten en lasten (oninbare vorderingen)	100	
0.3	Verkoop gronden en gebouwen		-200
8.3	Omgevingswet	-50	
2.1	Verkeer en vervoer	68	
5.3	Visie DRU industriepark	20	
5.3	DRU-partners initiatieven	25	
3.1	Duurzaamheidsagenda	25	
3.1	Arbeidsmarktinitiatieven	-50	
0.6	OZB opbrengsten		50
1.2	Openbare orde en veiligheid	25	
7.3	Afval	200	
0.8	Kapitaallasten	-350	
0.1	Voorziening wachtgeldverplichting voormalig bestuur	78	
	Totaal afwijkingen	409	640
	Verwacht exploitatieresultaat ten gunste van de algemene reserve (exclusief algemene toevoeging algemene reserve ad 400.000)	231	
Tkv	Budgettair neutrale wijzigingen	Uitgaven	Inkomsten
6.7	Sociaal Domein	2.800	
0.1	Sociaal Domein ; dekking reserve		2.800
0.8	Overige baten en lasten	3,8	
0.8	Huishoudelijke ondersteuning		3,8
	Saldo budgettair neutrale wijzigingen	2.804	2.804

Risico's en verwachtingen

Risico's en verwachtingen

- **Aankoop Pand Frank Daamenstraat**

Op het moment van schrijven, ligt er een raadsvoorstel voor, om het pand aan de Frank Daamenstraat (voormalig ISWI-pand) te kopen. Als de gemeenteraad het voorstel vaststelt, kan het pand daadwerkelijk worden aangeschaft. De financiële effecten van deze aankoop betekenen voor 2018 een incidenteel voordeel van € 486.000. Dit komt doordat de voorziening vrijvalt, die bedoeld is voor de huur- en afkoopsom voor het pand. Vanaf 2019 worden de kapitaallasten meegenomen in de programmabegroting 2019-2022. De financiële effecten hiervan zijn in de begroting opgenomen.

- **Septembercirculaire**

De septembercirculaire kan tot wijzigingen in de algemene uitkering en decentralisatie-uitkeringen leiden, die ook nog in 2018 effect hebben.

- **Bestuurskosten**

De pensioenvoorziening voor wethouders moet worden aangepast met de komst van drie nieuwe wethouders. De definitieve doorrekening vindt in het laatste kwartaal plaats en zal in de jaarrekening worden meegenomen.